

Uddannelsens titel:

Nr. 48352: Sondeernæring for social- og sundhedsassistenter

Inspirationsmateriale

Inspirationsmaterialet er udviklet af:

Arne Djernes Nielsen

Underviser

Randers Social- og sundhedsskole

E.mail: arne.nielsen@sosuranders.dk

Tlf.: 2371 4851

Karin Skovbjerg

Underviser

Randers Social- og sundhedsskole

E.mail: Karin.skovbjerg@sosuranders.dk

Tlf.: 29423725

1.Uddannelsens sammenhæng til jobområde (FKB)

Moder-FKB:

2222 Ældrepleje, sygepleje og sundhed i kommunalt regi

Arbejdsfunktioner

Udviklingen i den medicinske teknologi kan medvirke til forøgelse af borgerens livslængde og livskvalitet.

I takt med at udviklingen i sundhedsvæsenet ændres i form af stadig flere komplekse arbejdsopgaver og kortere indlæggelsestid, kræver opgaveløsning af sundhedsprofessionelle stadig flere kompetencer. Ikke mindst i forhold til udførelse af grundlæggende sygepleje i borgerens eget hjem, som kan være dels eget hjem på plejecenter eller privat bolig.

Arbejdsopgaverne øges i omfang i takt med at befolkningen bliver stadig ældre, ligesom forekomsten af ko morbiditet øges. Personer med kronisk sygdom er en særlig målgruppe. Det betyder at opgaver fordeles på stadig flere faggrupper og stiller krav til faglige kvalifikationer. I forbindelse med delegation af opgaver er det vigtigt at faggrupperne kender deres faglige kompetencer og er i stand til at udvikle dem. Social- og sundhedsassistenter får i stigende grad ansvar for udførelse af disse opgaver.

Arbejde med sondeernæring er en kompleks opgave, der tager sigte på at dække grundlæggende behov. Dette kalder på både faglig viden og færdigheder i at løse opgaverne. Uddannelsen tager derfor sigte på både teoretisk viden og praktiske øvelser.

Uddannelsen retter sig mod personer, der har erfaring som social- og sundhedsassistenter, der som en del af deres daglige arbejde medvirker ved og selvstændigt forestår arbejdsopgaver i forbindelse med sondeernæring i hjemmet.

Undervisningen differentieres i forhold til de faglige kompetenceprofiler deltagerne arbejder ud fra i praksis.

Deltagerforudsætninger

Uddannelsen er målrettet til og social- og sundhedsassistenter. Det anbefales, at man som deltager har minimum ½ års erfaring.

Relevante uddannelser at kombinere med

45818 Almen fødevarehygiejne

42952 Ernæringscreening i ældreplejen m.m.

47782 Omsorg og etik i arbejdet med alvorligt syge

47969 Vejledning og rådgivning i dialog med borger og patient

48101 Medicinadministration

1. Ideer til tilrettelæggelse

Indledning

Under udarbejdelsen af dette inspirationsmateriale har vi forsøgt at udfærdige det så det kan medvirke til at skabe et overblik over den opgave det kan være for sosu-assistenter at arbejde med sondeernæring til borgeren i eget hjem. Vi ønsker at vise, hvilken kompleks opgave det er – en opgave der indebærer at både viden, færdigheder og holdninger bringes i spil.

Under tilrettelæggelse af undervisningen – ideer og oplæg, giver vi eksempler på opgaver der tilgodeser de forskellige læringsstile deltagerne med en erhvervsfaglig uddannelse kan have.

Vi vil opfordre til at der tages udgangspunkt i deltagerens motivation for at arbejde med sondeernæring til borgeren i eget hjem.

Vi vil anbefale at der sendes et velkomstbrev, der kan opfordre til, at deltageren inden uddannelses start reflekterer over præcis i hvilke situationer de kommer til at arbejde med sondeernæring. Hvilke sonder bliver anvendt. Hvilke overvejelser har de? Deltageren skal være afklaret med de forventninger og kompetenceniveauer der er i egen virksomhed/organisation. Dette kan give en god debat om kompetencer og forvaltning af ansvar.

Endvidere kan det medvirke til refleksion før uddannelsesstart. Eksempler fra praksis kombineret med teori i uddannelsen kan medvirke til transfer. Eksemplerne kan endvidere understøtte differentiering i undervisningen.

DESIGN FOR INSPIRATIONSMATERIALE:

Forslag til velkomstbrev

Temaoversigt:

- Tema 1: Borgerens ernæringsmæssige behov – og etiske overvejelser i forhold til ernæringstiltag
- Tema 2: Udarbejdelse af ernæringsplan og iværksættelse af indsatser
- Tema 3: Anlæggelse og anvendelse af sonde til ernæring og medicin
- Tema 4: Dialog med borger

Under hvert tema er tilhørende mål, viden og kompetencer beskrevet.

Opgaver og undervisningsmateriale (Delt op efter temaer)

Litteraturliste (Delt op efter temaer)

FORSLAG TIL VELKOMSTBREV:

Kære kursUSDeltager!

Jeg vil byde dig velkommen til efteruddannelsen: Sondeernæring for social- og sundhedsassistenter.

For at kurset kan blive praksisnært vil jeg bede dig reflektere over præcis i hvilke situationer du medvirker ved sondeernæring og hvilke overvejelser du har i forbindelse med det.

Hvilke forventninger er der til dine kompetencer på dit arbejdssted?

Hvilket ansvar har du?

Medbring gerne de lokale retningslinjer for social- og sundhedsassistentens opgaver i forbindelse med sonde ernæring til borgeren i eget hjem.

Jeg sender dig hermed målene for efteruddannelsen, som jeg håber du vil læse og forholde dig til:

- Deltageren kan vurdere borgerens ernæringstilstand og medvirke til at vurdere behov for særlig indsats
- Deltageren kan, i tværfagligt samarbejde, medvirke til at udarbejde ernæringsplan og iværksætte indsatser.
- Deltageren kan assistere ved anlæggelse af sonde og selvstændigt indgive sondemad og medicin i denne.
- Deltageren kan varetage kostvejledning i dialog med borgeren.

Jeg glæder mig til vi ses.

Venlig hilsen

Underviser

2.Temaer

Temaoversigt

- Tema 1: Borgerens ernæringsmæssige behov – og etiske overvejelser i forhold til ernæringstiltag
- Tema 2: Udarbejdelse af ernæringsplan og iværksættelse af indsatser

- Tema 3: Anlæggelse og anvendelse af sonde til ernæring og medicin
- Tema 4: Dialog med borger

Tema 1: Borgerens ernæringsmæssige behov – og etiske overvejelser i forhold til ernæringstiltag

MÅL:

- 1) Deltageren kan vurdere borgerens ernæringstilstand og medvirke til at vurdere behov for særlig indsats

VIDEN OM:

Individuelle ernæringsmæssige behov

Etiske overvejelser i forhold til måltidet

- Kost per os:
- Hvad skal observeres?
- Hvornår får borgeren nok at spise?
- Sondeernæring:
- -Hvornår skal der lægges sonde?
- -Hvad er formålet?
- -Hvad er konsekvensen for borgeren?
- -Udsætter vi borgeren for unødigt fare?
- -Hvad nu, hvis borgeren ikke har udbytte af sonden?
- -Kan vi stoppe sondeernæring igen?
- -Hvad nu, hvis vi ikke lægger sonde?
- Kan ernæringen gives både pr. os og i sonde?

KOMPETENCER:

- Kan vurdere borgerens appetit og ernæringstilstand
- Kan vurdere ernæringsbehov
- Kan medvirke til at vurdere ernæringstiltag fx i form af sondeernæring
- Kan vurdere sondeernæring som tilskud til normal kost
- Kan vurdere sondeernæring som erstatning for normal kost

Tema 2: Udarbejdelse af ernæringsplan og iværksættelse af indsatser

MÅL:

- 2) Deltageren kan, i tværfagligt samarbejde, medvirke til at udarbejde ernæringsplan og iværksætte indsatser.

VIDEN OM:

Rammer for sondeernæring:

- Sundhedslov § 138
- Servicelov § 83, 86
- Vejledning om anvendelse om perorale fødesonder (VEJ nr. 10241 af 21/112007) (Sundhedsstyrelsen)
- Lokale instrukser
- Ansvar og kompetence ved delegation
- Tværfaglige samarbejdspartnere (Egen læge, sygeplejerske, ergoterapeut – fejlsvnkning m.m. diætist – faglig vejledning)
- Borgerjournal – oprettelse af indsatsområder

KOMPETENCER:

- Kan arbejde tværfagligt og hermed medvirke til at udarbejde individuel ernæringsplan
- Kan anvende borgerjournalen til:
 - oprettelse af indsatsområder, herunder dokumentere:
 - behov
 - observationer
 - handlinger
 - vurdering af iværksat plan
- Kan iværksætte ernæringsplanen

Tema 3: Anlæggelse og anvendelse af sonde til ernæring og medicin.

MÅL:

- 3) Deltageren kan assistere ved anlæggelse af sonde og selvstændigt indgive sondemad og medicin i denne.

VIDEN OM:

Anatomi og fysiologi:

- – hud og slimhinder
- – fordøjelsessystemet
- – øvre luftveje
- Symptomer ved fordøjelsesbesvær (hikke, kvalme, opkast, oppustet hed, smerter, reflux m.m.m.)

Rene rutiner/hygiejne

- Aseptiske arbejdsmetoder
- Smittekæde

Sonder:

- Nasogastrisk sonde
- Gastrostomi sonde

Sondeernæring

- Maden (Hvilken sondemad? Hvor meget, supplement?)
- Metoden (Hvordan?:Pumpe, sprøjte, flaske m.m.)
- Mængden (Beregning af mængde og hvor ofte det gives)
- Komplikationer (Diarre, opkast, kvalme, aspiration til lunger, vægtforandringer)
- Bestilling af sondemad – tilskudsordninger

Sygepleje:

- -kontrol af beliggenhed og funktion af sonde
- -seponering af nasogastrisk sonde
- Mundhygiejne
- Hud og slimhinder
- Fastgørelse af sonde - plaster
- Indgift af sondemad – handlinger før, under, efter (OBS infektion og irritation)
- Risici ved forkert anlagt sonde eller ikke fungerende sonde
- Farmakologi:
 - - Dispenseringsformer (Knusning, opslæmning, risiko for tilstopning af sonde m.m.)
 - - Observationer af virkning og bivirkning

KOMPETENCER:

- Kan assistere ved anlæggelse af nasogastrisk sonde og seponere den (Herunder udføre udmåling)
- Kan assistere ved skift af gastrostomi sonde med ballon (Selvstændig ved specifik delegation? OBS kompetence)
- Kan kontrollere beliggenhed og funktion af sonden
- Kan kontrollere væske i ballonen og skifte dette (Hvor meget, hvornår og hvor tit?)
- Kan give mad og medicin i sonden
- Kan observere komplikationer i forbindelse med sondeernæring
- Kan udføre hudpleje omkring sonden, herunder forebygge infektion og irritation af hud og slimhinder
- Kan yde god mundpleje til borger der får sondemad
- Kan forklare risici ved forkert/fejlplaceret sonde
- Kan vælge relevante sygeplejehandlinger ift. risici ved forkert anlagt/fejlplaceret sonde eller ikke fungerende sonde(Tilstoppet/knæk)
- Kan vurdere evt. behov for skift af sonde
- Kan inddrage relevante samarbejdspartnere

Tema 4: Dialog med borger

MÅL:

- 4) Deltageren kan varetage kostvejledning i dialog med borgeren.

VIDEN OM

- Sondeernæring
- - som tilskud til normal kost
- - som erstatning for normal kost
- Lægeordnede diæter

KOMPETENCER:

Kan observere og vurdere at borgeren får den ernæring der er ordineret og indgå i en dialog med borger om sondeernæring.

2.Opgaver og undervisningsmaterialer

TILRETTELÆGGELSE AF UNDERVISNING – IDEER OG OPLÆG

Tema 1:

- Introduktion
- Lad deltagerne beskrive eksempler fra hverdagen-

Tema 2:

- Oplæg om relevant lovgivning
- Samarbejdspartnere
- Borgerjournal

Tema 3

- Oplæg om anatomi og fysiologi
- Eventuelt en person udefra der kan understøtte med viden om præparater, tilskudsordninger, m.m. (Apotek eller kommunal ansat sygeplejerske der har speciel viden om emnet).
- Gruppeopgave:

Medicin og sondeernæring

I skal undersøge og tale sammen om medicin og sondeernæring.

- 1) Hvad er jeres opgaver i forbindelse med medicin ved sondeernæring?
 Hvad vil det sige at arbejde med omhu og samvittighedsfuldhed?
 Hvilke kompetencer har I, i forhold til at varetage medicinering i forhold til sondeernæring?

- 2) Må tablettene knuses?
 Find på 10 selvvalgte og relevante præparater og undersøg på pro.medicin.dk, om tablettene kan knuses, opslemmes eller opløses.
 Hvilke problemer er forbundet med at knuse tabletter?
 Hvem har ansvar (og hvilket) i forhold til at medicin knuses og gives i sonde?
 Hvilke alternativer kan du overveje i forhold til de tabletter, du har undersøgt?

Præparat	Indikation	Knuses / ikke knuses (m. begrundelse)	Assistentens observationer

Kilder til videnssøgning:

Kig på youtube klippet

<https://www.youtube.com/watch?v=MSJQR-xkwoE>

Korrekt medicin håndtering

<http://sundhedsstyrelsen.dk/~media/9B52FC784C60492882991BF6543431C7.ashx>

Pro.medicin – opslag af faktuelle præparater

<http://pro.medicin.dk>

...vedr. knusning af tabletter:

<http://pro.medicin.dk/Laegemiddelgrupper/grupper/309012>

- Simulationsopgave:

- **Opgavebeskrivelse:**

Opgaven er bygget op over tre trin:

- 1: Før-refleksion
- 2: Simulationsøvelse (udførelse af opgaven)
- 3: Refleksion – feed back

Ad 1: Før-refleksion

På baggrund af en case arbejder eleverne med at besvare spørgsmål (Før refleksion).

Ved dette arbejde inddrager deltagerne deres egen erfaringsbaserede viden og den viden de har arbejdet med forud for opgaven i tema 3.

Konkret laver de en plan for deres arbejde.

Formålet er, at deltagerne nu i næste trin skal omsætte denne viden i praktisk handlen og færdighedstræning.

Ad 2: Simulationsøvelse (udførelse af opgaven)

Deltagerne udfører nu den plan de har lavet i før-refleksionen (hvor deltagerne fordeler roller: borgen, personale, observatører).

Det skal aftales hvor det skal foregå (Evt. simulations-lokale). Alle de remedier der skal anvendes skal være til rådighed, f.eks. sonder, handsker, janetsprøjter, plaster.

Ad 3: Refleksion – feed back

På baggrund af den gennemførte simulationsøvelse taler deltagerne nu om det, de har oplevet.

Dette sker jf. feedback (beskrevet under gruppeopgave med case: "Du skal assistere ved anlæggelse af nasogastrisk sonde").

Eksempler på cases:

1:

Ella Stick er 78 år og nu på aflastningsophold på det kommunale plejecenter. Hun er netop udskrevet fra sygehuset på grund af forværring af hendes KOL. Hendes BMI er lavt, og hun er underernæret. Hun skal have lagt en nasogastrisk sonde. Ella er afkræftet og meget træt. Hun har ingen appetit.

Du har som social- og sundhedsassistent fået til opgave at assistere sygeplejersken ved anlæggelse af sonden.

Hun skal have anlagt sonden, og du skal forberede Ella til anlæggelse af sonden.

2:

Ella Stick er 78 år og nu på aflastningsophold på det kommunale plejecenter. Hun er netop udskrivet fra sygehuset på grund af forværring af hendes KOL. Hendes BMI er lavt, og hun er underernæret. Hun skal have lagt en nasogastrisk sonde. Ella er afkræftet og meget træt. Hun har ingen appetit.

Du har som social- og sundhedsassistent fået til opgave at assistere sygeplejersken ved anlæggelse af sonden.

Hun skal have anlagt sonden, og du skal gøre klar til anlæggelsen.

Ad 1: Før refleksion:

1) Beskriv opgaven (Case)
2) Hvilke observationer vil du gøre? Hvilke tanker har du? Hvilke følelser har du? Hvad vil du gøre?
3) Hvilke erfaringer kan du trække på?
4) Hvad har du allerede af: teori/viden? Færdigheder? Andet? Der kan hjælpe dig til at løse opgaven
5) Hvad har du yderligere brug for? Teori/viden? Færdigheder? Andet?
6) Hvad vil du konkret gøre? Hvilke remedier skal klargøres? Hvem vil du inddrage?

Ad 2: SIMULATION – udfør opgaven

Ad 3: Refleksion – feed back

1) Beskriv situationen
2) Hvilke observationer gjorde du? Hvilke tanker havde du? Hvilke følelser
3) Hvad gik godt/mindre godt?
4) Hvad hjalp dig til at forstå/forklare denne situation? Teori/viden? Færdigheder? Andet?
5) Hvad mangler du for at kunne forstå og forklare situationen?
6) Hvad kan du med fordel fortsætte med at gøre mere af? Hvad kan du gøre anderledes? Hvem har du inddraget?

Afslut med at observatørerne giver feedback og feed forward til social- og sundhedsassistentens udførelse af opgaven.

Tema 4

- Kort oplæg om hvad lægeordnede diæter er.
- Gruppeopgave:

- Opgavebeskrivelse:

(GRUPPER PÅ 4)

- Trin 1: Udarbejd kort med forskellige problemstillinger. (Ideer beskrevet herunder). Lad deltagerne trække et kort.
- Trin 2: Deltagerne har en kort forrefleksion, hvor de snakker sammen om hvad de vil gøre.
- Trin 3: 5 min. Spil gennemføres som rollespil, en er patient, en er assistent og de to sidste er observatører.
- Trin 4: Efterrefleksion, hvor det er observatørernes opgave at identificere og problematisere situationen i forhold til teori.

Processen kan gentages med ny problemstilling.

Ideer til kortene med problemstillinger:

- Borgeren er udskrevet fra sygehuset. Du skal tilrettelægge sondeernæringen i samarbejde med borgeren. Hvad vil du tale med borgeren om?

- Borgeren får kvalme i forbindelse med sondemåltiderne. Hvad kan du gøre for at lindre?
- Borgeren skal på udflugt og ønsker at springe et måltid over. Hvordan vil du forholde dig til det?

5 Litteraturliste mv.

Tema 1: Vurdering af borgerens ernæringsmæssige behov

Lykke, Else (Redaktør). Sygepleje Trin 2. Munksgaard, København 2013

Tema 2: Udarbejdelse af ernæringsplan og iværksættelse af indsatser

LOV:

Sundhedslov § 138, Oversigt:

<https://www.retsinformation.dk/forms/r0710.aspx?id=152710#Afs1>

Vejledning om tilskud til lægeordnede ernæringspræparater (sondeernæring m.v.):

<https://www.retsinformation.dk/forms/R0710.aspx?id=11056>

Service lov § 83 - § 86

<https://www.retsinformation.dk/forms/r0710.aspx?id=175036>

Bekendtgørelse om autoriserede sundhedspersoners benyttelse af medhjælp (delegation af forbeholdt sundhedsfaglig virksomhed)

<https://www.retsinformation.dk/forms/R0710.aspx?id=129042>

KL om delegation:

http://www.kl.dk/ImageVaultFiles/id_68087/cf_202/KL-s_delegationsnotat_maj_2014.PDF

Selvbestemmelsesret:

<https://www.retsinformation.dk/forms/r0710.aspx?id=152710>

Sundhedsstyrelsens vejledning anvendelse om perorale fødesonder (VEJ nr. 10241 af 21/112007)

Lokale instrukser

Tema 3: Anlæggelse og anvendelse af sonde til ernæring og medicin

Andersen, Henrik (Redaktør). Somatisk sygdomslære og farmakologi, Trin 2. Munksgaard, København 2013.

Pro medicin, Vedrørende farmakologi og forskellige præparater:

<http://pro.medicin.dk/Laegemiddelgrupper/Grupper/309012>

Praktiske procedurer i sygeplejen:

www.ppsnett.dk

Med viden, Nasogastrisk sonde – anlæggelse af:

<http://www.medviden.dk/procedurer/intern-medicin/gastroenterologi/nasogastrisk-sonde/>

PEG sonde:

<https://www.rigshospitalet.dk/afdelinger-og-klinikker/abdominal/kirurgisk-gastroenterologisk-klinik/undersogelse-og-behandling/Sider/peg-sonde.aspx>

e.dok region syddanmark: Sonde anlæggelse af, kontrol og indgift

<http://ekstern.infonet.regionsyddanmark.dk/Files/dokument41678.htm>

Sondenedlægning Sundhed.dk

<https://www.sundhed.dk/sundhedsfaglig/laegehaandbogen/undersogelser-og-proever/kliniske-procedurer/mave-tarm/sondedlaegning/>

Nasalsonde, anlæggelse af - pleje omkring - ernæring via nasalsonde

Mic – key sonde, pleje omkring - skift af Mic – key sonde :

<http://haandbogen.middelfart.dk/Hjemmepleje%20og%20sygepleje/M%20-%20N/Nasalsonde,%20anlæggelse%20af%20nasalsonde>

Medicin, indgift af medicin i sonde:

<http://haandbogen.middelfart.dk/Hjemmepleje%20og%20sygepleje/M%20-%20N/Medicin,%20indgift%20af%20medicin%20i%20sonde>

Region Hovedstaden, anlæggelse m.m.:

http://dske.dk/Vaerktoejer/Sondeern%C3%A6ring_vip.regionh.dk.pdf

PEG Kalundborg, ældre og handicapområdet:

http://instruksfiler.kalundborg.dk/Vejledninger_og_procedurer/peg_sonde.html

Skift af PEG sonde:

<https://www.youtube.com/watch?v=YEhihSBO6rA>

Tema 4: Kostvejledning

Vejledning i brug af sondeernæring i borgerens hjem:

http://www.fresenius-kabi.dk/Global/Open%20files/DK/Products/EN/Brochurer/HEN-vejledning_august_2012.pdf

Den praktiske side af sondeernæring i hjemmet:

http://nutricia.dk/images/uploads/Infofolder_Den_praktiske_side_af_sondemad_i_hjemmet.pdf

INFORMATION OG VEJLEDNING VED UDSKRIVELSE MED PEG-SONDE:

http://www.auh.dk/siteassets/afdelinger/ore_nase_halsafdeling-h/pdf-filer/patientinformaiton-2012/h1/0202-information-og-vejdning-ved-udskrivelse-med-peg-sonde_032012.pdf

Vejledning i anvendelse af sondeernæring:

http://www.fresenius-kabi.dk/Global/Open%20files/DK/Products/EN/Brochurer/Vejledning_Sondeernaering_oktober_2010.pdf

Sondeernæring via PEG eller Mic-key sonde:

<http://haandbogen.middelfart.dk/Hjemmepleje%20og%20sygepleje/Q%20-%20R%20-%20S/Sonde,%20ern%C3%A6ring%20via%20PEG%20sonde%20eller%20MIC-KEY%20sonde>

Nestlé sondeernæring:

<https://mediqdanmark.dk/katalog/kliniskeernaeringsprodukterogtilbehoer/sondeernaering/nestlesondeernaering/>

Standardernæring til sonde, min medicin:

<http://min.medicin.dk/Laegemiddelgrupper/Grupper/315991>

Den Nationale Kosthåndbog (2015) (til screening, vejledning og planlægning af mad, måltider og diæter)

<https://www.kost.dk/den-nationale-kosthaandbog-0>

Sondeernæring og produkter:

<http://nutricia.dk/produkter/sondeernaering/hvad-er-sondeernaering>

Sondeernæring, administration af:

<https://pri.rn.dk/Sider/5183.aspx>

Opstart af sondeernæring og udskrivelse til hjemmet:

<http://www.altomsondeernaering.dk/sondeern%C3%A6ring-i-hjemmet>

At få mad gennem en PEG sonde, råd og vejledning:

http://www.fresenius-kabi.dk/Global/Open%20files/DK/Products/EN/Brochurer/PEG_sonde_oktober_2010.pdf

You tube:

YouTube filmklip

Ernæringssonder 1”

(Fokus på ernæringssonder)

<https://www.youtube.com/watch?v=6nImluGancQ>

”Ernæringssonder 2”

(Før anlæggelse af ernæringssonde)

<https://www.youtube.com/watch?v=KPN2obeLBuM>

”Ernæringssonder 3”

(Hygiejne ved sondeernæring)

https://www.youtube.com/watch?v=wrc2n7E8F_w

”Ernæringssonder 4”

(Anlæggelse af nasogastrisk ernæringssonde)

<https://www.youtube.com/watch?v=9UDghe98pe0>

”Ernæringssonder 5”

(Kontrol af sonden)

<https://www.youtube.com/watch?v=HgTpqeFgkyE>

”Ernæringssonder 6”

(Beregning af sondeernæring)

<https://www.youtube.com/watch?v=f8ciPoO5-XI>

”Ernæringssonder 7”

(Opstart af sondeernæring)

<https://www.youtube.com/watch?v=hyw0egp3utQ>

”Ernæringssonder 8”

(Medicin)

<https://www.youtube.com/watch?v=MSJQR-xkwoE>

”Ernæringssonder 9”

(Hvorfor er sondeernæring en vigtig del af behandlingen?)

<https://www.youtube.com/watch?v=s2pBCe8OBe8>

SEKUNDÆR LITTERATUR:

Vejledning til læger, sygeplejersker og social- og sundhedsassistenter, sygehjælpere og kliniske diætister

Screening og behandling af patienter i ernæringsmæssig risiko:

(4.2.1 Sondeernæring (enteral ernæring) Anvendes til patienter, hvor tilstrækkelig næringsstofindtagelse ikke kan opnås med kost og/eller protein- og energitilskud. Sondeernæring bør foretrækkes frem for parenteral ernæring, da sondeernæring medfører færre alvorlige komplikationer, giver en mere naturlig næringsstofomsætning i organismen og er langt billigere.)

<http://sundhedsstyrelsen.dk/~media/E47596E7CCB4491FB80FAB352750793C.ashx>

